

การเลี้ยงหมูหลุม

“การเลี้ยงหมูหลุม” เป็นการเลี้ยงสุกรแนวทางธรรมชาติของประเทศเกาหลีใต้ นำมาดัดแปลงวิธีการเลี้ยงให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของประเทศไทย จนมีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายในหมู่เกษตรกรรายย่อย

การเลี้ยงหมูหลุมสามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องกลิ่นมูลหมู และมีผลพลอยได้ที่สำคัญ คือ ปุ๋ยอินทรีย์จากการเลี้ยงหมูหลุม ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วการเลี้ยงหมูหลุม 5 ตัว จะให้ปุ๋ยประมาณ 2.5 - 3 ตัน นอกจากนี้ ยังสามารถลดต้นทุนค่าอาหารได้ถึง 30 - 60 เปอร์เซ็นต์ และยังช่วยลดภาระการเลี้ยงหมูของเกษตรกรเนื่องจากไม่ต้องทำความสะอาดพื้นคอก รวมถึงช่วยลดมลภาวะของเสียจากการเลี้ยงหมูต่อชุมชน

การสร้างโรงเรือนหมูหลุม ควรสร้างบนพื้นที่ที่ไม่มีน้ำท่วมขัง อากาศถ่ายเทได้สะดวก ใช้วัสดุในการก่อสร้างที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น และควรสร้างโรงเรือนตามแนวทิศตะวันออก - ตะวันตก

การเตรียมหลุม

1. ขุดดินลึกประมาณ 90 เซนติเมตร ความกว้างควรมีขนาด 3.5 เมตร ส่วนความยาวขึ้นกับจำนวนหมูที่จะเลี้ยง โดยใช้พื้นที่ต่อหมูหนึ่งตัวประมาณ 1.5 ตารางเมตร
2. ใช้แผ่นไม้กั้นหรือท่ออิฐบล็อกให้รอบพื้นที่ทั้ง 4 ด้าน ให้สูงกว่าปากหลุมประมาณ 20 เซนติเมตร และไม่ต้องเทพื้นหลุม

การเตรียมพื้นคอก

- วัสดุที่ใช้ทำพื้นคอก ขนาด 20 ตารางเมตร มีส่วนประกอบดังนี้

- แกลบดิบ	จำนวน	4,500	กิโลกรัม
- มูลวัว	จำนวน	450	กิโลกรัม
- รำละเอียด	จำนวน	200	กิโลกรัม
- น้ำหมักจุลินทรีย์	จำนวน	2	ลิตร
- การทำพื้นคอก มีวิธีการดังนี้
 - แบ่งวัสดุที่ใช้ทำพื้นคอก ออกเป็น 3 ส่วนให้เท่ากันโดยประมาณ
 - นำวัสดุที่ใช้ทำพื้นคอก (แกลบดิบ มูลวัว รำอ่อน) ส่วนที่ 1 เทลงหลุม แล้วคลุกเคล้าผสมกัน โดยให้มีความสูงประมาณ 30 เซนติเมตร
 - นำหัวเชื้อจุลินทรีย์ผสมน้ำอัตรา 3 ช้อนแกงต่อน้ำ 10 ลิตร รดลงบนพื้นคอกให้ทั่วบริเวณ ได้เป็นพื้นคอกชั้นที่ 1
 - ดำเนินการทำพื้นคอกตามขั้นตอนอีก 2 ชั้น โดยให้มีความสูงของพื้นคอก 3 ชั้น รวม 90 เซนติเมตร ตามกำหนด เสร็จแล้ว ส่วนบนให้โรยแกลบดิบสูงประมาณ 10 เซนติเมตร แล้วทิ้งไว้เป็นเวลา 7 วัน จึงนำลูกหมูมาเลี้ยง

การจัดการเลี้ยงดู

1. ลูกหมูที่นำมาเลี้ยง ควรมีน้ำหนักตั้งแต่ 15 - 20 กิโลกรัม
2. ในช่วงเดือนแรกให้ใช้อาหารเม็ดหมูอ่อนก่อน หลังจากนั้นเมื่อเป็นหมูรุ่น (น้ำหนัก 30 - 40 กิโลกรัม) ค่อยเปลี่ยนเป็นอาหารผสมรำ - ปลาขี้ขาว และผสมพืชหมัก เศษผักหรือผักต่างๆ ในท้องถิ่น
3. น้ำดื่ม ใช้น้ำหมักสมุนไพร หรือน้ำหมักผลไม้ อัตรา 2 ช้อนโต๊ะต่อ น้ำ 10 ลิตร
4. ใช้น้ำหมักชีวภาพรดพื้นคอก สัปดาห์ละครั้งเพื่อช่วยลดกลิ่น
5. หากแกลบยุบตัวลง ให้เติมเข้าไปใหม่จนเสมอปากหลุม

การทำอาหารหมักสำหรับหมูลุมอินทรีย์และการนำไปใช้

1. นำผลไม้หรือพืชผักสีเขียวที่เหลือใช้จากครัวเรือนหรือการเกษตร เช่น หยวกกล้วย บอน กระจิน หรือเศษผักต่างๆ หญ้า จำนวน 100 กิโลกรัม นำมาสับให้ละเอียด
2. นำน้ำตาลทรายแดง 4 กิโลกรัม และเกลือเม็ด 1 กิโลกรัม โรยคลุกเคล้าให้เข้ากัน
3. บรรจุลงในถังหมักโดยให้มีพื้นที่ว่างเหลือ 1 ใน 3 ส่วนของถังปิดด้วยถุงปุ๋ยที่อากาศผ่านเข้าออกได้ หมักไว้ 7 วัน ถ้าอากาศร้อน 5 วันก็ใช้ได้
4. การนำไปใช้ ให้นำส่วนพืชหมักผสมกับรำอ่อนและปลายข้าว ในอัตราส่วน พืชหมัก:รำอ่อน:ปลายข้าว เท่ากับ 2:2:1 ให้หมูกินวันละ 2 มื้อ เช้า - เย็น ส่วนน้ำที่ได้จากการทำพืชหมักสามารถนำมารดคอกหมูหลุม เพื่อลดกลิ่นมูลหมูได้

ติดต่อเจ้าของผลงานได้ที่

นายโชคชัย สารากิจ

ที่อยู่ : ศูนย์เรียนรู้การพัฒนายั่งยืนภาคเหนือ ตำบลป่าจิว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

โทรศัพท์ : 08 1386 3743

โทรสาร : -

E-mail : Chokchai26@hotmail.com

หรือ

คลินิกเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ที่อยู่ : 63 หมู่ 4 ถ.เชียงใหม่ - พริ้ว ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

โทรศัพท์ : 0 5387 3970

โทรสาร : 0 5387 3970

E-mail : wilai_clinic@hotmail.com, nuch3970@hotmail.com

ดร.สุทธิศักดิ์ แก้วแกมจันทร์

ตำแหน่ง : ผู้เชี่ยวชาญประจำคลินิกเทคโนโลยี

ที่อยู่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ 145 หมู่ 15 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000

โทรศัพท์ : 0 4415 3062, 08 3124 5657

โทรสาร : 0 4415 3064

E-mail : clinicmuti_surin@hotmail.com